

Eesti majanduslik seisukord 1938. a.

Kirjutanud Jaan Taklaja.

Möödunud aasta maailmamajanduse olukorda peetakse läbilõikes rahuldavaks. Aktiivsusest ei kii-
ndunud see aga 1937. a. tasemele. Võrreldes 1937. aas-
taga on statistikute arvutuse kohaselt maailma töös-
tustoodang möödunud aastal väärtuse järgi vähenenud
5% võrra, tagasiminekuks aga rahvusvahelises väliskau-
banduses ulatuvat ligi 10%-ni.

Pärast kriisi, alates a-st 1932, tõusis maailma-
majanduse aktiivsus tööstustoodangu ja väliskauban-
duse suurenemise tagajärjel haripunktile a. 1937. Tõus
mainitud ajavahemikul oli püsivalt järjekindel. Kuna
nüüd aga tõusutendents on taas vahetunud nõrgene-
misega, siis annab see möödunud aastale juba rohkem
tähelepanu pälviva värvingu ning ühtlasi hoiatussig-
naali tuleviku suhtes. Kas algab tavaline tsüklite
vahetus, kas tõus hakkab vahelduma mõõnaga, nagu
see on seni osutunud kapitalistlikule majandusele
reeglipäraseks nähtuseks? Või on üldist nõrgenemist
jälle mõjutanud rahvusvaheliselt erakordselt pinev
õhkkond? Need on akuutsed küsimused, kuid vastuse
selgemal kujul võib nendele anda alles 1939. aasta.

Poliitilisest küljest ei osutunud möödunud aasta
maailmamajandusele sugugi soodsaks. Erakorralised
sündmused Euroopas, esijoonel Austria ühendamine
Saksaga kevadel ja Sudeedimaa liitmine Tšehhoslo-
vakkiast Suur-Saksamaa külge sügisel, tekitasid üpris
pingulise olukorra. Septembri lõpp-päevadel kardeti
tõsiselt uue sõja puhkemist. Börsidel valitses närv-
likkus. Väärtpaberite kursid langesid. Euroopa kuld
hakkas voolama Põhja-Ameerika Ühendriikidesse.